

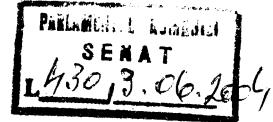
Nr. 177 din 20.04.2004

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

CAMERA DEPUTAȚILOR
 Propunere Legislativă

pl-x/ 254/21.04.2004

Către,

**BIROUL PERMANENT AL
 CAMEREI DEPUTAȚILOR**

În temeiul art. 74 alin. (4) din Constituția României și al art.86 din Regulamentul Camerei Deputaților înaintăm în vederea declanșării procedurii parlamentare pentru dezbatere și adoptare, propunerea legislativă pentru declararea ca oraș a comunei Dragomirești, județul Maramureș, însotită de expunerea de motive, documentația necesară sușinerii acesteia și rezultatul referendumului organizat în condițiile prevăzute de Legea nr.3/2000.

Inițiatori,

Petre Moldovan - deputat P.S.D.

Radu Vasile Roșca – deputat P.S.D.

Petru Godja - deputat P.S.D.

Luca Ștefănoiu - deputat P.S.D.

EXPUNERE DE MOTIVE

Comuna Dragomirești din județul Maramureș este situată pe drumul județean 186, și are în componență o singură localitate – Dragomirești, cu o populație de 3321 locuitori aceasta fiind cea mai mare și mai frumoasă localitate de pe Valea Izei, mult timp îndeplinind rolul de centru administrativ de plasă.

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare trecerea actualei comune Dragomirești de la rangul de comună la cel de oraș.

După 1989, localitatea cunoaște importante transformări și progrese care o situează printre localitățile cele mai importante din județul Maramureș, reînființându-se multe instituții care au funcționat și în perioada interbelică, dar și altele din domeniul bancar și finanțiar.

Astfel, s-a reînființat judecătoria Dragomirești, Parchetul de pe lângă Judecătoria Dragomirești, Biroul Notarial Dragomirești, Trezoreria Dragomirești, Administrația Financiară Dragomirești, Cooperativa de Credit "Creditul Românesc", Biroul de Evidență Informatizată a Persoanei, Centrul Zonal de Poliție.

În prezent, localitatea Dragomirești poate fi considerată bine dezvoltată economic, în cadrul acesteia funcționând 50 societăți comerciale, 80 asociații familiale și persoane fizice specializate în activități din domeniul prelucrării lemnului, fabricării mobilei, produselor de panificație, lucrărilor de construcții - monataj, servicii de transport marfă intern și internațional, comerț, etc.

Comuna dispune de școală primară și gimnazială, școală complementară de ucenici, cămin cultural cu sală de spectacole, muzeu, bibliotecă publică, club pentru tineret, unitate medico –socială cu un număr de 35 paturi, cabinete medicale asociate (gastroenterologie și interne), centru de permanență, dispensar medical, 2 cabinete de medici de familie, cabinet stomatologic, 2 farmacii, iar ca dotări sportive: stadion de fotbal, terenuri de sport pentru handbal, volei și baschet.

Localitatea dispune de cca 75 locuri de cazare în pensiuni agroturistice, magazin universal, magazine specializate, piață agroalimentară.

Din lungimea totală a străzilor, 68% sunt modernizate, 85% dispun de rețele de distribuție a apei și 11% au canalizare.

Așezarea geografică, condițiile naturale prielnice, gradul actual de dezvoltare, utilitățile existente, dar mai ales perspectivele de dezvoltare, favorizează și îndreptățește comuna Dragomirești să primească statutul de oraș.

Locuitorii comunei și-au exprimat prin vot această dorință, rezultatele referendumului organizat și desfășurat cu respectarea prevederilor Legii nr. 3/2000 la data de 22 februarie 2004, din totalul de 2600 persoane înscrise pe listele pentru referendum participând 1936, iar din totalul de 1904 voturi valabil exprimate 1877 au fost în favoarea declarării ca oraș a comunei Dragomirești .

Pentru toate aceste considerente propunem spre dezbatere Parlamentului României proiectul de lege pentru declararea ca oraș a comunei Dragomirești, județul Maramureș.

Anexăm documentația necesară susținerii proiectului de lege și procesele - verbale în care sunt înregistrate rezultatele referendumului organizat de Consiliul Local al comunei Dragomirești.

Inițiatori,

Petre Moldovan - deputat P.S.D.

Radu Vasile Roșca – deputat P.S.D.

Petru Godja - deputat P.S.D.

Luca Ștefănoiu - deputat P.S.D.

GUVERNUL ROMÂNIEI
PREFECTURA JUDEȚULUI MARAMUREȘ
Str. Gheorghe Șincai nr. 46, RO-4800 Baia Mare
tel. 0262 215001,2,3; fax 0262 213241
e-mail: prefect@prefectura.multinet.ro

03 martie 2004
Nr. înreg. 3.396/III/CL

*Domnului
GABRIEL OPREA
Ministrul delegat pentru administrația publică
Ministerul Administrației Publice
GUVERNUL ROMÂNIEI
București*

Stimate Domnule Ministru,

În conformitate cu prevederile Legii nr.3/2000, privind organizarea REFERENDUMULUI, în data de 22 februarie 2004, a fost organizat REFERENDUMUL local în comuna Dragomirești din județul Maramureș, prin care, cetățenii acestei comune au fost consultați, cu privire la înființarea orașului *Dragomirești*.

Locuitorii comunei, în conformitate cu prevederile art.14 (2), s-au pronunțat prin vot, după cum urmează:

1. Numărul de persoane înscrise în listă pentru referendum: 2600;
2. Numărul participanților la vot: 1936;
3. Numărul voturilor valabil exprimat la răspunsul „DA”: 1877;
4. Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul „NU”: 27;
5. Numărul voturilor nule: 32.
6. Nu au fost înregistrate întâmpinări și contestații.

Urmare votului exprimat, cetățenii cu drept de vot din comuna Dragomirești, au votat pentru înființarea orașului Dragomirești.

Menționăm faptul că, documentele anexate au primit toate avizele cerute în adresa nr.506/IF/17.02.2003.

Cu respect,

**CONSILIUL JUDEȚEAN MARAMUREȘ
DIRECȚIA GENERALĂ TEHNICĂ**

R A P O R T

**privind propunerea de organizare ca oraș a comunei
DRAGOMIREȘTI**

În planul de acțiune al Programului de guvernare pe perioada 2001-2004 aprobat prin H.G. nr. 445/2001 au fost stabilite ca priorități acordarea statutului de comună unui număr de peste 1000 de sate care îndeplinesc criteriile legale precum și reorganizarea ca orașe a unui număr important de comune, care prin dotările tehnico-edilitare se apropie de statutul de localitate urbană.

Această acțiune se desfășoară conform Circularei Ministerului Administrației Publice nr. 506 I.F. din 17.02.2003.

Consiliul local al comunei Dragomirești, situată în estul județului Maramureș, cu un număr de 3.213 locuitori, a întocmit documentația prevăzută de lege în vederea organizării ca oraș.

În acest sens a fost completată Anexa nr.2 – Fișă privind declararea unui oraș, vizată de către Direcția județeană de Statistică Maramureș, care cuprinde indicatorii prevăzuți în Legea nr. 351/2001.

Populația comunei a fost consultată prin Referendumul local desfășurat în data de 22.02.2004. Din totalul de 2.600 de persoane înscrise pe lista pentru referendum au participat 1.936 persoane, din care 1.877 au votat pentru declararea comunei ca oraș.

Comisia de amenajare a teritoriului și urbanism, din cadrul Consiliului județean Maramureș, întrunită în ședință din data de 02.03.2004 acordă aviz favorabil acestei propuneri.

**DIRECTOR EXECUTIV
Ing. Vasile Șpan**

MG/MG
2ex.

CONSILIUL JUDEȚEAN MARAMUREȘ
Comisia de amenajarea teritoriului și urbanism
Dosar : A 5/a

A V I Z N R. 4

din data de 02.03.2004

Comisia de amenajarea teritoriului și urbanism,
Urmare analizării documentației “Propunerea de organizare ca oraș a
comunei Dragomirești”.

Acordă:

AVIZ FAVORABIL

Cu următoarele recomandări care vor fi incluse în documentație :

Nu este cazul.

PREȘEDINTE,

Marinel Zoicaș

DGT
2 ex
MG/PR

DIRECTOR EXECUTIV,

ing. Vasile Șpan

PREFECTURA JUDEȚULUI MARAMUREȘ
COMISIA JUDEȚEANĂ CONSULTATIVĂ

REZOLUTIILE

COMISIEI JUDEȚENE CONSULTATIVE
din 3 martie 2004

Comisia județeană consultativă Maramureș, întrunită în ședință ordinară la 3 martie 2004,

Analizând materialele incluse pe ordinea de zi: "Prezentarea unor aspecte privind Programul SAPARD" susținut de directorul Direcției Generale pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, "Drepturile și obligațiile consumatorului european" prezentat de directorul executiv al Oficiului județean pentru Protecția Consumatorilor, "Analiza stării de sănătate existentă la nivelul județului Maramureș" susținut de directorul Direcției de Sănătate Publică și „Analiza raportului privind propunerea de organizare ca oraș a comunei Dragomirești”, prezentat de directorul adjuncț al Comisiei de Amenajarea Teritoriului și Urbanism Maramureș

Adoptă următoarele

REZOLUȚII

1: Direcția Generală pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală va avea în vedere organizarea unei întâlniri cu reprezentanții administrației publice locale în vederea soluționării problemelor existente în derularea Programului SAPARD la nivelul județului.

Termen : 9 martie 2004

Răspunde: Direcția Generală pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală

2: Se aproba în unanimitate materialul: "Drepturile și obligațiile consumatorului european" prezentat de directorul executiv al Oficiului județean pentru Protecția Consumatorilor Maramureș.

3: Se aproba în unanimitate materialul: "Analiza stării de sănătate existentă la nivelul județului Maramureș" susținut de directorul Direcției de Sănătate Publică.

4: Primarii localităților vor avea în vedere susținerea financiară a unităților sanitare astfel ca actul medical să se desfășoare la nivelul fiecărei localități în condiții optime.

5: Se aprobă în unanimitate,,Raportul privind propunerea de organizare ca oraș a comunei Dragomirești,, susținut de directorul adjunct al Direcției de Urbanism și Amenajarea Teritoriului Maramureș

R O M Â N I A
Județul Maramureș
Consiliul Local Dragomirești

H O T Ă R Â R E A Nr.1

din 22 ianuarie 2004,cu privire la organizarea referendumului local,în vederea trecerii localității Dragomirești de la rang de comună la rang de oraș;

Consiliul local Dragomirești,județul Maramureș;

Având în vedere proiectul de hotărâre înregistrat sub nr.256 / 2004 întocmit de primarul comunei Dragomirești și avizat de secretar;

Văzând raportul compartimentului de specialitate din cadrul aparatului propriu local înregistrat sub nr.257 / 2004 precum și avizul comisiei pe domenii de specialitate din cadrul Consiliului local Dragomirești,materiale întocmite în susținerea proiectului de hotărâre;

În baza Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului și a prevederilor Legii nr.351 / 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național-Secțiunea a IV-a-Rețeaua de localități;

În temeiul prevederilor art.46 alin.(1) din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale,

H O T Ă R Â S T E :

Art.1-Se aproba organizarea referendumului local în vederea trecerii localității Dragomirești,de la rang de comună la rang de oraș.

Art.2-Referendumul local va avea loc la data de 22 februarie 2004,cetățenii fiind chemați să se pronunțe prin „Da” sau „Nu” la întrebarea:”Sunteți de acord cu trecerea localității Dragomirești de la rang de comună,la rang de oraș?”.

Art.3-Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea referendumului local vor fi suportate din bugetul comunei Dragomirești,aprobat pentru anul 2004.

Art.4-Prezenta hotărâre se va comunica:

- Opiniei publice prin afișare;
- Tribunalului Maramureș;
- Secretarului comunei Dragomirești;
- Prefecturii județului Maramureș.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Lucian Sârghi

Contrasemnează:

S E C R E T A R ,
Gavriș Ardelean

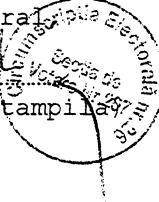
A handwritten signature in black ink, appearing to read "Gavriș Ardelean", is written below the typed name and above a decorative flourish at the bottom left of the document.

Județul*) ... MARAMURES .....
 Comuna (orasul, municipiu, sectorul muni-
 cipiu Bucuresti) DRAGOMIRESTI .....
 Sectia de votare nr. ... 1 (207) .....

PROCES - VERBAL

privind rezultatele referendumului local asupra trecerii localității Dragomirești de la rang de comună la rang de oraș

1. Numarul persoanelor inscrise in lista pentru referendum	2600
2. Numarul participantilor**)	1936
3. Numarul de buletine de vot primite pentru a fi intrebuintate	2600
4. Numarul de buletine de vot ramase neintrebuintate	664
5. Numarul voturilor valabil exprimate la raspunsul "DA"	1877
6. Numarul voturilor valabil exprimate la raspunsul "NU"	27
7. Numarul voturilor nule	32
8. Numarul voturilor contestate	-
9. Numarul intampinarilor si contestatiilor primite	-
10. Numarul intampinarilor si contestatiilor solutionate	-
11. Expunerea pe scurt a modului de solutionare a intampinarilor si contestatiilor	-

Presedintele Biroului electoral

Membri:

Ardelean Gavriș ..... Călușerescu Sava .....
 (numele, prenumele, semnatura si stampila)

Zubașco Marie ..... Zubașcu Ioan .....
 Petrovan Ioan ..... Ticăla Alexa .....
 Deiac Palaga .....
 (numele, prenumele si semnatura)

Data 22 februarie 2004

*) Municipiul Bucuresti, in cazul in care referendumul se organizeaza la nivelul acestuia.

**) Numarul participantilor trebuie sa fie egal cu suma ce rezulta din aditionarea cifrelor de la pct. 5, 6 si 7.

Judetul*) ..... MARAMURES .....
 Comuna (orasul, municipiu, sectorul muni-
 cipiu-Bucuresti .. Dragomirești...
 Circumscriptia ..... 26.....

PROCES - VERBAL

privind rezultatele referendumului local asupra trecerii localității
 Dragomirești de la rang de comună la rang de oraș

1. Numarul persoanelor inscrise in lista pentru referendum	2600
2. Numarul participantilor**)	1936
3. Numarul de buletine de vot primite pentru a fi intrebuintate	2600
4. Numarul de buletine de vot ramase neintrebuintate	664
5. Numarul voturilor valabil exprimate la raspunsul "DA"	1877
6. Numarul voturilor valabil exprimate la raspunsul "NU"	27
7. Numarul voturilor nule	32
8. Numarul voturilor contestate	—
9. Numarul intampinarilor si contestatiilor primite	—
10. Numarul intampinarilor si contestatiilor solutionate	—
11. Expunerea pe scurt a modului de solutionare a intampinarilor si contestatiilor	—

Președintele Biroului electoral
 Ardelean Gavris ..... (semnatura)
 (numele, prenumele, semnatura si stampila)

Membri:

Zubasco Marie .....
 Zubascu Ioan .....
 Petroyan Ioan .....
 Ticala Alexa .....
 Delac Falaga .....
 (numele, prenumele si semnatura)

Data 22 februarie 2004

-----
 *) Municipiul Bucuresti, in cazul in care referendumul se organizeaza la nivelul acestuia.

**) Numarul participantilor trebuie sa fie egal cu suma ce rezulta din aditionarea cifrelor de la pct. 5, 6 si 7.

EXPUNERE DE MOTIVE

Localitatea Dragomirești, județul Maramureș este situată pe frumoasa Vale a Izei, pe drumul județean 186, Vadu Izei - Săcel, având o populație (conform recensământului populației și locuințelor din anul 2002), de 3321 locuitori și un număr de 1259 locuințe.

Inițiativa legislativă are ca obiect trecerea localității Dragomirești de la rang de comună la rang de oraș.

Având o suprafață totală de 10.109 km.p., localitatea Dragomirești este cea mai mare localitate de pe Valea Izei și una dintre cele mai mari localități din întreg județul Maramureș.

Fiind cea mai mare localitate de pe Valea Izei și cu așezarea cea mai frumoasă, ea formează o singură comună, fără să aparțină de altă localitate (având până în anul 1950 și sate aparținătoare cum a fost Cuhea și Bocicoielul, care după această dată s-au desprins formând comuna Bogdan Vodă), mult timp fiind și centru administrativ de plasă (plaza Iza, formată din 13 comune rurale), având secretariat communal, post de jandarmi, telegraf, judecătorie etc., Dragomireștiul a fost întotdeauna cea mai importantă localitate de pe Valea Izei și una din cele mai importante localități din mediul rural din întreg județul Maramureș.

Dată fiind așezarea ei geografică aceasta a format întotdeauna un centru pentru toate celelalte localități învecinate, fiind propusă încă din perioada comunismului în vederea urbanizării.

Revoluția din Decembrie 1989, la fel ca în toată țara și aici a adus schimbări majore. Astfel aici s-au reînființat instituții care au funcționat și în perioada interbelică, dar și altele din domeniul bancar și finanțier. Astfel în anul 1991 a luat ființă la Dragomirești, perceptia rurală cu o rază de activitate extinsă de la Moisei până la Rozavlea. În anul 1994 s-au reînființat Judecătoria Dragomirești, Parchetul de pe lângă Judecătoria Dragomirești și Biroul Notarial Dragomirești, readucându-se în discuție urbanizarea localității și întocmindu-se în același timp documentația pentru declararea

ca oraș a acestei localități. Atunci, localitatea Dragomirești a fost cuprinsă pe lista celor 4 localități din județul Maramureș care urmau să trece la rang de oraș, alături de localitățile Șomcuta Mare, Ocna Șugatag și Ulmeni.

Adeptii ai principiului că o localitate rurală poate trece la rang de oraș numai după ce aceasta este bine industrializată, cu o populație ocupată nu numai în agricultură ci și în producție (prin crearea de noi locuri de muncă în domeniul privat sau de stat), prin creșterea continuă a nivelului de trai și o bună dezvoltare a infrastructurii, localitatea Dragomirești a așteptat momentul prielnic pentru a face acest pas la momentul oportun.

Astfel după anul 1994, la Dragomirești au luat ființă multe alte instituții de o însemnatate deosebită atât pentru localnici cât și pentru localitățile învecinate. Mai întâi a luat ființă Biroul de Poliție Dragomirești, Trezoreria Dragomirești, Administrația Financiară Dragomirești, iar ulterior Centrul Zonal de Poliție Dragomirești, Cooperativa de Credit „Creditul Românesc” Dragomirești, Birou de Evidență Informatizată a Persoanei, Unitatea Medico-Socială Dragomirești. Curând va funcționa și o unitate de jandarmi, aprobările în acest sens fiind obținute.

Instituțiile nou înființate și enumerate mai sus, dar și altele precum Ocolul Silvic Dragomirești deservesc nu mai puțin de 10 localități de pe Valea Izei, respectiv Strâmtura, Rozavlea, Poienile Izei, Botiza, Șieu, Ieud, Bogdan Vodă, Dragomirești, Săliștea de Sus și Săcel.

În paralel cu aceste instituții localitatea Dragomirești a cunoscut o dezvoltare economică continuă, aici funcționând un număr foarte mare de societăți comerciale, asociații familiale și persoane fizice specializate în activități în domeniul : prelucrarea lemnului, fabricarea mobilei, fabricarea pâinii și a produselor de panificație, lucrări de construcții-montaj, servicii de transport intern și internațional de marfă, comerț, farmaceutic etc..

La toate acestea trebuie precizat faptul că la Dragomirești, autoritățile locale au acordat o atenție deosebită dezvoltării infrastructurii, a creșterii nivelului de trai a populației derulându-se în ultimii 4 ani, fonduri care depășesc 100 miliarde de lei. Astfel au fost regularizate malurile celor două râuri Iza și Baicu, au fost începute lucrările la construcția unui număr de 2 poduri, unul peste râul Iza și unul peste râul Baicu, au fost modernizate ulețele comunale prin asfaltarea acestora, au fost pavate trotuarele din centrul comunei pe o lungime de aproape 3 km și construite trotuare noi

pe întreaga lungime a drumului județean 186 Vadu-Izei - Săcel, au fost efectuate lucrări de amenajare și modernizare a pieței din localitate și a săptămânal de animale, a fost construită o bucătărie modernă și vestiare pentru Căminul Cultural Dragomirești, a fost modernizată baza sportivă a Asociației Sportive „Iza” Dragomirești, a fost asfaltată curtea Școlii Generale „Liviu Rebreanu” din localitate, iar la începutul acestui an a fost semnat cu Agenția SAPARD, contractul privind începerea lucrărilor de alimentare cu apă în sistem centralizat a localității Dragomirești.

Astfel fiind rezolvată și cea mai acută problemă cu care s-a confruntat localitatea Dragomirești, alimentarea cu apă a localității, se poate afirma că **localitatea Dragomirești este pregătită pentru a trece de la rang de comună la rang de oraș**.

În acest sens Consiliul local Dragomirești în prima ședință ordinară din acest an care a avut loc la data de 22 ianuarie 2004, prin Hotărârea nr.1 / 2004 a aprobat organizarea referendumului local în vederea trecerii localității Dragomirești de la rang de comună la rang de oraș.

Referendumul local a avut loc o lună mai târziu, respectiv duminică 22 februarie 2003, locitorii comunei Dragomirești fiind invitați la urne pentru a răspunde la întrebarea: „Sunteți de acord cu trecerea localității Dragomirești de la rang de comună la rang de oraș ?”.

Rezultatul referendumului este edificator. Din totalul de 2600 persoane înscrise în listele electorale, s-au prezentat la urne un număr de 1936 cetăteni cu drept de vot din care **1877 cetăteni au răspuns DA, 27 cetăteni au răspuns NU și 32 de voturi au fost anulate**.

Diferența de 664 persoane, care nu s-au prezentat la vot este explicată ușor prin faptul că sunt plecați în străinătate, aceștia neregăsindu-se nici în populația stabilă a comunei Dragomirești, în realitate numărul total al populației fiind mai mare decât cel înregistrat.

Se poate deduce ușor dorința mireștenilor privind trecerea localității de la rang de comună la rang de oraș, din procentele următoare:

-prezență la urne	-74,46 %
-răspuns cu DA	-97,00 %
-răspuns cu NU	- 1,40 %
-voturi anulate	- 1,60 %

Pentru aceste considerente, propunem spre dezbaterea Parlamentului României,
**proiectul de lege privind trecerea localității Dragomirești de la rang de comună la
rang de oraș.**

INIȚIATORI,

PETRE MOLDOVAN-Deputat P.S.D.

LIVIU-DORU BINDEA-Senator P.R.M.

RADU-VASILE ROȘCA-Deputat P.S.D.

PETRU GODJA-Deputat P.S.D.

LUCA ȘTEFĂNOIU-Deputat P.S.D.

MIRCEA MAN-Deputat P.D.

RADU STROE-Deputat P.N.L.

INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Directia Judeteana Maramures

Nr. 654 / 25.07.2002

Catre,
 PRIMARIA DRAGOMIRESTI

JUDETUL MARAMURES
 PRIMARIA COMUNEI DRAGOMIRESTI

1940

Nº:
din 04.09.2002

In atentia Domnului Primar

Va transmitem, in cele ce urmeaza, fisa localitatii, continand indicatorii preliminari ai recensamantului populatiei si locuintelor, din martie 2002.

REZULTATE PRELIMINARE - R.P.L. 2002
 (comparativ cu recensamantul din 1992)

Denumirea indicatorului		Recensamant 2002	Recens.	2002/
	UM	(rez. prelim.)	1992	1992

Suprafata totala	kmp	10109	10109	100.00
Populatia totala	nr.	3321	3510	94.62
Densitatea populatiei	nr.loc/kmp	0.33	0.35	94.62

POPULATIA

Gospodariile populatiei	nr.	1087	1062	102.35
Populatia stabila	nr.	3170	3510	90.31
- masculin		1557	1686	92.35
- feminin		1613	1824	88.43

CLADIRI, LOCUINTE

- Cladiri de locuit	nr.	1259	1143	110.15
---------------------	-----	------	------	--------

- Locuinte permanente, sezoniere		1289	1178	109.42
- private		1276	1156	110.38
- de stat		12	18	66.67
- proprietate de grup		0	2	0.00
- a cultelor religioase		1	2	50.00
- Camere de locuit	nr.	3291	2749	119.72
- Suprafata camerelor de locuit	mp	55036	46971	117.17
- Locuinte care dispon de:				
- alimentari cu apa in locuinta	nr.	261	87	300.00
- canalizare din retea publica				
sau sistem propriu	nr.	134	67	200.00
- instalatie electrica	nr.	1076	1042	103.26
- incalzire prin termoficare				
sau prin centrala termica	nr.	1	0	***.**
- Locuinte care au:				
- bucatarie	nr.	654	486	134.57
- baie	nr.	136	67	202.99

INDICATORI DERIVATI

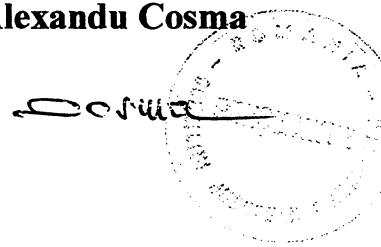
- Camere pe o locuinta	nr.	2.55	2.38	107.36
- Suprafata camerelor de locuit				
pe o locuinta	mp	43.13	40.63	106.15
- Suprafata locuibila pe o camera	mp	16.72	17.09	97.87
- Suprafata locuibila pe o persoana	mp	17.36	13.38	129.74
- Persoane pe o locuinta	nr.	2.48	3.04	81.82
- Persoane pe o gospodarie				
- Gospodarii ce revin la				
100 de locuinte	nr.	85.19	91.87	92.73

Model pentru Fișa privind declararea unui oraș nou

Județul Maramureș

V I Z A T ,
PREFECT
Ioan Buda
PREȘEDINTE
Consiliul Județean Maramureș
Alexandru Cosma

orașul DRAGOMIREȘTI, propus pentru declarare

A.Alcătuit din:

Localitate componentă a orașului : Dragomirești

B.Îndeplinirea principalilor indicatori cantitativi și calitativi minimali de definire a orașelor prevăzuți în Anexa nr.II, punctual 1.0.la Legea nr.351 / 2001:

a) Indicatori prevăzuti la Legea nr.351 / 2001	b) Gradul de îndeplinire a indicatorilor
1.Numărul de locuitori	=5000 ..... 3.321
2.Populația ocupată în activități neagrile (% din totalul populației ocupată)	75 % ..... 75 %
3.Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă (% din totalul locuințe)	70% ..... 80 %
4.Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuință (% din total locuințe)	55 % ..... 55 %
5.Număr paturi în spitale la 1000 locuitori	= 7 8,5
6.Număr de medici la 1.000 locuitori	= 1,8 1,8
7.Unități de învățământ (liceal sau altă formă de învățământ secundar**)	conform document justificativ
8.Dotări culturale și sportive** (săli de spectacol, biblioteci publice;spații pentru activități sportive)	 6
9.Locuri în hotel	conform document justificativ
10.Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	=50 % ..... 68 %
11.Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a străzilor)	=60% ..... 85 % lucrare în curs de realizare prin programul SAPARD
12.Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a străzilor)	=50 % ..... 11 %
13.Epuare ape uzate **(stație de epurare cu trapă mecanico-chimică)	.....
14.Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală	.....

a străzilor)	=60 %	.....85 %
15.Spații verzi (parcuri,grădini publice) m.p./locuitor	=10	.....25 m.p.
16.Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat**		amenajată groapă de gunoi unde sunt transportate săptămânal deșeurile rezultate din gospodăriile populației prin serviciul de salubrizare al localității

Referendumul local s-a desfășurat la data de 22 februarie 2004.Din totalul de 2600 persoane înscrise pe listele electorale la referendum au participat un număr de 1936 cetăteni cu drept de vot.Din totalul de voturi valabil exprimate un număr de 1877 de persoane și-au exprimat acordul cu privire la trecerea localității Dragomirești de la rang de comună la rang de oraș.

P R I M A R ,
Vasile Iusco

S E C R E T A R ,
Gavriș Ardelean

V I Z A T ,

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ MARAMUREȘ

D I R E C T O R ,
Vasile Pop

F I S A
PRIVIND CONDIȚIILE ÎNDEPLINITE CONFORM
PREVEDERILOR LEGII NR. 351 / 2001 PENTRU
APROBAREA PLANULUI DE AMENAJARE A
TERITORIULUI NAȚIONAL-SECȚIUNEA A
IV-a –REȚEUA DE LOCALITĂȚI

LOCALITATEA DRAGOMIREȘTI

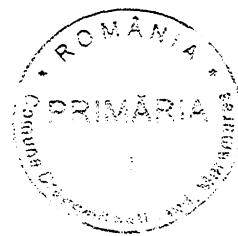
5.0.Elemente și nivel de dotare ale localităților de rangul III

5.1.Populație	-3.321 locuitori
5.2.Rază de servire	-circa 35-37 km
5.3.Accesul la căile de comunicații	-acces direct la drumul județean nr.186 -7 km.distanță de cea mai apropiată gară -35 km.față de orașele Borșa și Vișeu de Sus,45 km.față de mun.Sighetu Marmației și 101 km.față de mun.Baia Mare
5.4.Functiuni economice	-50 societăți comerciale și 80 asociații fam. și persoane fizice autorizate în baza Legii 507/2002 specializate în următoarele domenii:prelucrarea lemnului,fabricarea de mobilă,construcții montaj,agroturism,comerț,fabricarea pâinii și prod.de panificație,transport marfă intern și internat., etc.
5.5.Nivel de dotare echipare:	-Primăria Dragomirești,Judecătoria Dragomirești,Parchetul de pe lângă Judec. Dragomirești,Birou Notarial,Asociația de Tineret „Dragoniv” Dragomirești,Asoc. Sportivă „IZA” Dragomirești,Asoc.cresc. de bovine etc.
-administrație publică,autorități judecătorești și asociații:	-Școala Generală cu clasele I-VIII „Liviu Rebreanu” Dragomirești,Școală Complem. de Ucenici.
-educație	-Dispensarul Medical Dragomirești cu un număr de 2 cabinete medici de familie, și cabinet stomatologic, 2 farmacii , Unitatea medico-socială Dragomirești cu un număr de 35 de paturi,cabinete medic.
-sănătate,asistență socială	

- cultură
 -comerț,prestări servicii
 -turism
 -finanțe-bănci,asigurări
 -sport,agrement
 -protecția mediului
 -alimentare cu apă și canalizare
 -culte
 -transport,comunicații
 -ordine,securitate
- asociate (gastroenterologie,interne) și
 centru de permanență.
 -Cămin cultural cu sală de spectacole,
 Muzeul Țărăncii Române,bibliotecă publi-
 că,club pentru tineret.
 -magazin universal și magazine specializ.
 piață agroalimentară,târg săptămânal de
 animale.
 -pensiuni agroturistice cu aproximativ 70-
 75 locuri de cazare.
 -Administrația finanțiară Dragomirești,
 Trezorăria Dragomirești,Cooperativa de
 Credit „Creditul Românesc” Dragomirești,
 C.E.C.,Agentie de asigurări UNITA S.A.
 -Asociația Sportivă „IZA” Dragomirești cu
 echipă de fotbal (singura de pe întreaga
 Vale a Izei),stadion de fotbal,terenuri de
 handbal,volei și baschet,teren de joacă pt.
 copii în curs de realizare împreună cu
 a.s.b.l.Nivelles-Dragomirești din Belgia.
 -a fost amenajată groapa de gunoi a loc. și
 înființat serviciul de salubrizare a localit.
 -Sistem de alimentare cu apă, în curs de
 realizare,prin programul SAPARD.
 Sistem de canalizare pentru blocurile din
 comună pe o lungime de 1,2 km.
 -lăcașe de cult (biserică ortodoxă,biserică
 greco-catolică,mănăstire ortodoxă).
 -poștă,centrală telefonică cu echipă de
 intervenție pentru toate loc.de pe Valea
 Izei,antene pentru telefonie mobilă pentru
 ORANGE și CONNEX.
 -Biroul de Poliție Dragomirești,Centrul
 zonal de Poliție,post de jandarmerie.

P R I M A R ,
Vasile Iusco

S E C R E T A R ,
Gavriș Ardelean

MONOGRAFIA

LOCALITĂȚII DRAGOMIREȘTI

CADRUL NATURAL

Vatră istorică și poartă deschisă spre viitor, Dragomireștiul este una din cele mai mari și frumoase localități din Maramureș.

Situată în estul județului Maramureș, în depresiunea Maramureșului , la 101 km de municipiul Baia Mare, 45 km față de Sighetu-Marmației și 35 km față de orașele Borșa și Vișeu , localitatea Dragomirești se întinde pe cursurile a două râuri care o străbat: Iza și Baicu .

După aspect, Dragomireștiul este o localitate de o rară frumusețe, concentrată, așezată la poalele Muntelui Tibleș. Falnicul și bâtrânul Tibleș împreună cu „aprigul” Baicu formează o panoramă deosebit de frumoasă , fiind un punct de atracție pentru locnici și turiști .

Comuna se întinde pe o distanță de 5 km, pe drumul județean nr. 186, care leagă municipiul Sighetu-Marmației de orașul Borșa.

În partea estică se învecinează cu comuna Săliștea de Sus, în partea de nord-vest cu satul Bocicoel, în vest se află localitățile Bogdan – Vodă și Ieud, iar în partea cea mai de sud a hotarului, trece limita de județ dintre județele Maramureș și Bistrița Năsăud.

Fiind una din localitățile cele mai mari de pe Valea Izei (105 km p –intravilan), cu o suprafață totală de 10.464 ha și cu așezarea cea mai frumoasă , ea întotdeauna a format o singură comună, mult timp fiind și centrul administrativ de plasă (Plasa Iza, formată din 13 comune rurale), având secretariat communal, post de jandarmi, poștă, telegraf, judecătorie etc.

RELIEFUL

Localitatea este așezată pe culoarul Izei, care s-a format la poala vechiului piemont de sub eruptiv , fiind în general mai abrupt de dreapta și care „este axat”, în parte, și pe un vechi golf panonian.

Așezat la poalele Țibleșului, teritoriul comunei are un caracter muntos.

Munții Țibleș sunt în continuarea Munților Gutâi, formați în era terțiară și fac parte din lanțul vulcanic, fiind constituți în majoritate din roci sedimentare.

Restul teritoriului se caracterizează prin dealuri înalte între 700-1000m, precum și dealuri medii între 500-700m.

RESURSE ALE SUBSOLULUI

Subsolul se remarcă prin însemnate zăcăminte de neferoase și sulfuri polimetalice. De activitatea vulcanică din această zonă sunt legate și numeroase izvoare minerale cu reale calități curative. Avându-se în vedere calitățile terapeutice ale acestora (păcura) s-ar cere o valorificare a lor mai judicioasă, actualmente ele fiind folosite doar pe plan local.

Sarea a fost una din bogățiile principale ale acestei localități, ea găsindu-se la mici adâncimi. Începutul exploatarii sării în Dragomirești este pus pentru sec. II sau chiar pentru vremurile de dinaintea erei creștine.

Alte bogății ale subsolului au fost cărbunele și zăcămintele de țărei. Țăreiul a fost exploatat de la sfârșitul sec.al XVII-lea și până la mijlocul sec.XX.

C L I M A

Așezarea localității aflându-se sub influența maselor de aer subpolar, are o climă temperată continentală de munte, concretizată prin veri scurte și ierni lungi, cu toamne

frumoase și târziu, dar cu precipitații atmosferice abundente și cu frecvențe înghețuri târziu primăvara și devreme toamna.

CADRUL ISTORIC

Bogate în păduri și pășuni alpine, având lunci și terase fertile, coline favorabile agriculturii și creșterii vitelor , aceste meleaguri au fost locuite din timpuri străvechi, localitatea existând mult înainte primei atestări și ea continuând alte așezări mai vechi aparținătoare dacilor liberi. Dacă lipsesc documentele scrise, realitatea vieții de aici dovedește vechimea pe aceste locuri cu argumente de ordin arheologic, etnografic și lingvistic.

Pe baza cercetărilor arheologice, istoria localității este reconstituită începând din perioada comunei primitive. Bogăția de resurse metalifere existentă în localitate a permis dezvoltarea unei metalurgii ale cărei începuturi coincid cu epoca bronzului târziu. Mărturii ale acestei culturi materiale, ale acestei civilizații, au fost înregistrate în urma unor descoperiri concretizate în diferite obiecte de bronz din mai multe localități ale Maramureșului , printre care și Dragomireștiul. Depozitul de bronz de la Dragomirești, păstrat în colecția lui E.Andrassy din Valea lui Mihai a ajuns în anul 1950, la Muzeul Național din Budapesta.

În ceea ce privește localizarea și individualizarea pe teren a acestei așezări, izvoarele scrise și anchetele de pe teren, confirmă că pe locul comunei Dragomirești, atestată documentar abia în anul 1405, au existat într-adevăr două așezări, două nuclee

foarte vechi, cuprinse în Cnezatul de Vale al Bogdăneștilor, în partea ce i-a revenit lui Bogdan după împărțirea cu fratele său Iuga.

EVOLUTIA ISTORICĂ A LOCALITĂȚII

Pe aceste meleaguri, dacii au constituit o lume fortificată de-a lungul graniței, a cărei amintire o păstrează dealurile „Grâul Varului”, ”Turnul”, ”Cetățeaua” și „La Strajă”. Aceste dealuri aveau menirea de a-i apăra pe localnici împotriva popoarelor migratoare care au trecut pe aici.

La sfârșitul sec.al XIV-lea odată cu moartea lui Balc (1403), Voievodatul Maramureșului dispare, fiind înlocuit cu comitatul condus de un rege străin , iar cnezatele Țării Maramureșului sunt împărțite în patru ierașe, Dragomireștiul intrând în ierașul de sus ce cuprindea Valea Izei și Valea Vișeului.

Mai târziu, Dragomireștiul, la fel ca și alte sate a fost condus de pretori, care erau aleși din populația nobilă. Aceștia conduceau satul ajutat de sfatul bătrânilor, care judecau pricinile mărunte dintre săteni, stabilind rânduiala stăpânirii bunurilor comune (păsuni și păduri folosite în devălmășie, cum ne-o dovedește și existența până târziu a Composesoratului = posesori comuni din Dragomirești și Cuhea a terenurilor neagrile situate pe Izvor, care în anul 1923, prin Legea Agrară din Transilvania, Banat și Maramureș a fost expropriat, constituindu-se pădurile comunale).

Ca oameni liberi și stăpâni pe moșiiile lor, localnicii au considerat nedreptate existența iobăgiei, ceea ce a dus la participarea unora dintre ei la luptele iobagilor, atât în timpul lui Gheorghe Doja, cât și a lui Francisc Rakoczy al II-lea.

Stăpâni pe pământurile și bunurile lor nu acceptau asuprarea. Astfel în atitudinea și în ținuta lor s-au dezvoltat o serie de însușiri proprii oamenilor liberi ca: o înfațișare mândră și impunătoare, curajul impus de necesități: de a se apăra pe ei și bunurile lor, iar frecvența la războaie le-a imprimat caracterul de oameni demni și neslugarnici, de unde și porecla colectivă dată „mireștenilor”, de **cocoși**.

Răscoala iobagilor din anul 1703 din părțile de sus ale Tisei a intensificat luptele sociale pentru drepturi și libertăți. Astfel, 111 „mireșteni”, haiduci de-ai lui Pintea, sprijină de asemenea luptele din timpul Răscoalei lui Francisc Rakoczy al II-lea. În urma

înfrângerii, Dragomireștiul, la fel ca tot Maramureșul și restul Transilvaniei, cade sub stăpânire habsburgică.

În anul 1717, tătarii au ars totul în calea lor, aducând localității numeroase pierderi omenești și distrugeri materiale. Atunci a ars și biserică, pe locul căreia s-a construit una nouă ce azi se găsește la Muzeul Satului din București.

Anul 1848 a găsit la Dragomirești o populație pregătită a se ridica la luptă pentru emanciparea națională, socială și politică.

În 1870 are loc reorganizarea administrativă, cele patru plase se transformă în zece plase administrative, Dragomireștiul fiind reședința Plasei Iza.

În a două jumătate a sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea, în Dragomirești începe să pătrundă capitalismul străin în exploatarea bogățiilor solului și subsolului. Fabrica de Ferestrău „Izvorul” așezată în „Gura Văii Ursoii”, la 15 km. de centrul comunei este cumpărată la data de 20 martie 1917 de preotul greco-catolic Emil Bran, în asociere cu câțiva localnici și 6 evrei.

Sub conducerea lui Emil Bran, iau ființă mai multe cooperative ca: „Țibleșul” creată pentru exploatarea pădurilor, „Asociația Drănicerilor” creată pentru exploatarea și prelucrarea materialului lemnos, „Unirea”, care avea ca scop să pună în circulație două autobuze (unul Ford și unul Fiat) pentru transport de persoane. Dezvoltarea economiei capitaliste a atras după sine și înființarea unor instituții bancare ca :Banca Populară „Creștinul” (1912) și Cooperativa de Aprovisionare „Românul” (1923).

Intelectualitatea progresistă își intensifică activitatea în direcția dezvoltării conștiinței naționale a maselor. Ea a trecut la organizarea „ASTREI”, la 20 august 1911, având ca președinte pe Emil Bran, unul din cei mai destoinici organizatori și neobosiți luptători pentru cauza națională.

Prin cursuri sistematice și prelegeri, ținând un fel de școală cu poporul din toate comunele prin domnii preoți și prin membrii comitetului, conducătorii acestui organism își propun la finele anului 1912: „I. Pe teren social să mijlocească înființarea reuniunilor de înmormântare, de caritate, a corurilor, a bibliotecilor poporale etc.;II. Pe teren economic industrial: înființarea de reuniuni de consum, de credit, să ajute procurarea diferitelor mașini economice, asigurarea vitelor, lucrarea rațională a pământului, îmbrățișarea meserilor, să înființeze două magazii de bucate și cooperative;III. Pe teren literar : culegerea poezii populare, răspândirea cărților de literatură; IV. Pe teren

cultural: ridicarea școlilor, cursuri pentru analfabeți, săli de citire, formarea bibliotecilor și agenturilor”.

Aceste obiective s-au realizat prin susținerea unor manifestări cultural- educative ca: prelegeri populare, cursuri cu analfabeții, șezători literare și împărțirea de cărți, toate contribuind la ridicarea nivelului de cunoștințe de ordin practic ale țăranilor, la emanciparea economică, la întărirea ideii de unitate și solidaritate națională. Cu toate greutățile întâmpinate, despărțământul Vișeu-Iza al Astrei a desfășurat la Dragomirești o activitate intensă pe parcursul a 3 ani până la izbucnirea primului război mondial (20 august 1911-14 iunie 1914), când se împarte în secția IZA-ale cărei ședințe se vor ține în continuare la Dragomirești-și secția Vișeu cu ședințe la Vișeu de Sus. Respectând jertfele pe care poporul le-a depus „pe altarul sfânt al patriei”, Emil Bran declară ziua de 6 iulie, ziua eroilor, când și azi în bisericile mireștenilor se fac slujbe pentru aceștia.

La 27 noiembrie 1918, o delegație din Dragomirești participă la adunarea electorală a cercului Vișeu – Iza de la Vișeu de Jos, pentru alegerea celor 5 delegați la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. În vederea votării se aleg 2 bărbați de încredere unul dintre aceștia fiind Emil Bran. Printre cei 5 delegați votați este și Alexiu Dragomir din Dragomirești.

La 14 iulie 1919, se reia activitatea Secției Iza a Astrei în Dragomirești. În anul 1920, Emil Bran este ales senator în Maramureș.

La mijlocul sec.XX, se remarcă la Dragomirești o puternică rezistență anticomunistă, formându-se un grup din 38 de persoane, avându-l în frunte pe plugarul Ion Ilban. În anul 1949 grupul a fost descoperit de organele de securitate. Cum grupul nu a putut fi anihilat, pentru a se răzbuna, organele de represiune au tăbărât asupra comunei Dragomirești arrestând peste 150 de persoane din familiile și rudele plugarilor. Cei mai mulți dintre fugari au fost condamnați la ani mulți și grei de închisoare.

Evenimentele din Decembrie 1989 (prevăzute oarecum și aici cu doi ani în urmă, de o acțiune a unor tineri, care i-au făcut o înmormântare simbolică lui Ceaușescu) au adus schimbări substanțiale în viața localității: în ianuarie 1990 țăranii au desființat C.A.P.-ul, reluându-și pământul; un mare număr din angajați, prin pensionare sau şomaj au revenit la gospodăriile lor; s-a reorganizat rețeaua comercială și meșteșugărească pe alte criterii; au revenit instituțiile judecătorești și financiare (existente aici în perioada

interbelică), Dragomireștiul ajungând din nou un centru juridic, administrativ și de sănătate al Văii Izei.

ÎNVĂȚAMÂNTUL

Localitatea Dragomirești se poate mândri cu existența unui învățământ de îndelungată tradiție, datând din prima jumătate a sec.al XVIII-lea, chiar dacă în unele perioade s-a desfășurat sub patronajul bisericii prin școli confesionale, sau al statului prin școli paralele. În spatele acestor noțiuni rigide s-au aflat de-a lungul anilor oameni de bine, însuflareți de idealul nobil al luminării poporului, dascăli inimoși care și-au dedicat viața nobilei idei de educare a tinerei generații. Pentru ca învățământul să se desfășoare în condițiile existente astăzi în școală din Dragomirești, a fost nevoie de efortul unui întreg sir de generații de dascăli care și-au dedicat viața acestui generos tel al luminării tinerilor.

Fie că erau veniți din alte colțuri ale țării, fie că erau fii și fiice ale acestor locuri, fiecare din acești slujitori ai condeiului, au așezat câte o piatră la temelia acestei instituții. Nu-i putem aminti pe toți cei care s-au perindat la catedră, dar îi vom aminti pe cei care s-au perindat la conducerea acestei instituții. Din 1930 și până în prezent s-au succesat pe perioade mai scurte sau mai lungi de timp următorii dascăli:

- 1930-1931-Ion Berinde
- 1931-1932-Ion Kindris
- 1932-1934-Ion Berinde
- 1934-1937-Ion Kindris
- 1937-1938-Rubl Ambroziu
- 1938-1945-Turlaș Simion
- 1945-1947-Iusco Elena
- 1947-1948-Bogdan Dumitru
- 1948-1949-Mărgășoiu Ion
- 1949-1952-Bogdan Dumitru
- 1952-1962-Carp Vasile

1962-1973-Bogdan Dumitru

1973-1977-Dunca Ileana

1977-1989-Chindriș Mircea

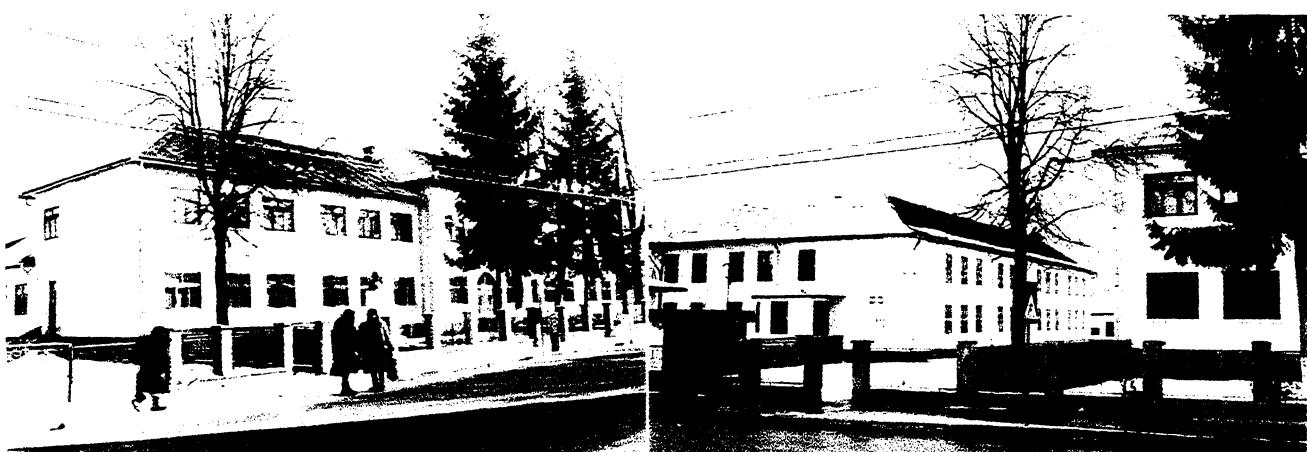
1989-1991-Fițigău Ion

1991-1992-Chindriș Mircea

1992-2004-Ofrim Adrian

În anul 2000, Școlii Generale Dragomirești i se atribuie denumirea marelui romancier Liviu Rebreanu. Aceasta ca și până acum are o încadrare foarte bună, iar activitatea la clasă se desfășoară conform cerințelor actuale ale învățământului, fiind condusă de cadre didactice foarte bine pregătite, cu experiență și cu dăruire care au lansat în viața socială generații de tineri ce vor purta mai departe ștafeta științei și culturii pe aceste meleaguri.

Elevii școlii își desfășoară activitatea într-o școală frumoasă, cu cabinete și laboratoare dotate cu material didactic modern, cu calculatoare, cu bibliotecă școlară, atelier etc.

Calitatea procesului de învățământ se poate vedea din rezultatele elevilor obținute la olimpiadele școlare și la examenele de capacitate, elevii proveniți de la Școala Generală „Liviu Rebreanu” Dragomirești, ocupând locuri fruntașe în clasament. Se poate spune că această localitate a dat un număr mare de medici umani, veterinari, farmaciști, agronomi, profesori și învățători, economisti, ingineri și licențiați în drept.

C U L T U R A

Cultura populară și valorile ei de înaltă esență spirituală și materială pot constitui, într-o lume în care progresul rapid impune eforturi considerabile din punct de vedere material și spiritual, un suport moral și o pârghie de echilibru într-o comunitate rurală. Păstrarea acestor valori materiale și spirituale este unul din dezideratele locuitorilor din Dragomirești, care încearcă cu posibilități materiale și financiare reduse să le repună în circuit prin aducerea lor în actualitate și oferind tinerilor posibilitatea de a veni în contact cu aceste valori, de a cunoaște aceste relicve ale sufletului românesc și de a aprecia frumusețea și puritatea artei populare.

În acest sens, la Dragomirești s-a deschis la 21 aprilie 2001 Muzeul Țărăncii Române din Maramureș. Casa în care se află acest muzeu a fost construită în anii 1720-1721, din lemn de molid rotund fiind cea mai veche construcție din lemn de pe întreaga Vale a Izei.

Muzeul Țărăncii Române din Maramureș, datorită specificității lui este unic în România. El adună într-un spațiu limitat valori materiale care constituie adevărate dovezi ale existenței noastre în acest spațiu legendar, este una din instituțiile care oferă posibilitatea de a veni în contact cu trecutul.

Cultura spirituală este valorificată prin organizarea la nivelul localității Dragomirești, a festivalului pentru copii și tineret „Câte flori pe Iza-n sus” care se desfășoară în primăvara fiecărui an, ajungând în acest an, la a IX-a ediție. Festivalul

anual este o posibilitate oferită tinerilor de a comunica cu tineri din alte localități prin intermediul tradiției, de a se cunoaște, de a-și petrece timpul într-un mod agreabil și util.

Biblioteca comunală pune la îndemâna publicului larg un fond de carte variat sub aspectul conținutului oferind informații pentru toate categoriile de cititori. Există un număr de peste 8.000 volume de cărți și un număr de peste 500 cititori pe an, în mare număr adulți, deoarece elevii în marea lor majoritate se îndreaptă către biblioteca școlară din incinta școlii, de unde își împrumută cărți în vederea studierii pentru diferite discipline.

În anul 1935 Dragomireștiul era un centru cultural al Văii Izei. Numele învățătorului Ion Berinde este legat de prima bibliotecă publică „Vasile Pârvan” care a fost creată din inițiativa particulară a unor oameni care au știut să prețuiască o carte bună. Donațiile în număr de 600, au fost făcute de către intelectuali ai acelor vremuri, din Dragomirești precum și din sate vecine. Această bibliotecă a funcționat timp de 10 ani, încrucișând în timpul războiului au fost răvășite și distruse fundurile de publicații.

În anul 1969 a luat ființă pe lângă Căminul Cultural Dragomirești, ansamblul de femei „Izvorul Izei”. Obiceiurile, jocurile și datinile puse în scenă cu ajutorul marelui

folclorist al Maramureșului, d-nul Nicoară Timiș, în cei peste 30 de ani de activitate permanentă, au fost aplaudate pe multe scene din țară și de peste hotare (Franța, Iugoslavia și Belgia).

S P O R T

Tradiția în sport a mireștenilor este cunoscută în întreg județul Maramureș începând 1930 când a fost înființată Asociația Sportivă „IZA” Dragomirești în cadrul căreia a funcționat și funcționează de peste 70 de ani echipa de fotbal cu același nume „IZA”. Este cunoscut faptul că echipa de fotbal are cea mai mare vechime din județul Maramureș, doar echipa Băii Mari (Minerul, azi F.C. Baia Mare) fiind înființată în același an, 1930.

După anul 1970 au fost înființate în aproape toate localitățile Văii Izei echipe de fotbal care din păcate au fost desființate după Revoluția din Decembrie 1989 ca urmare a retrocedării terenurilor de sport către foștii proprietari. Nu același lucru s-a petrecut și la Dragomirești, unde dragostea pentru fotbal și sport a împiedicat devastarea bazei sportive, echipa activând în continuare cu succes în Campionatul Diviziei „D” Maramureș și numărând peste 50 de sportivi legitimați la echipele de juniori și seniori.

Astfel ziua de duminică (zi de meci) este prilej de sărbătoare pentru suporterii acestei echipe de fotbal, numărul spectatorilor fiind de aproximativ 400 la fiecare meci al echipei, aceștia venind și din localitățile învecinate ale căror echipe au fost desființate (Săliștea de Sus, Bogdan Vodă sau Rozavlea).

Aşa cum am mai arătat, Dragomireştiul este singura localitate de pe Valea Izei, pe o distanţă de aproximativ 70 km.care are club sportiv şi bază sportivă.Nu este de mirare faptul că de aici au ajuns să joace în echipe divizionare A şi B foarte mulți jucători formați de instructori de la acest club.

Având bază sportivă proprie, asociația este sprijinită atât de consiliul local cât și de diferiți sponsori, astfel că pe lângă activitatea fotbalistică aceasta organizează periodic concursuri de tenis de masă, şah și cros, activități la care participă și sportivi din localitățile învecinate.

SĂNĂTATE

La Dragomirești, ocrotirea sănătății populației a fost întotdeauna una din preocupările cu prioritate. În anul 1931 medicul din localitate, Iusco Gavrilă, fiu al satului avea în subordine 7 localități unde asigura asistență medicală. În anul 1939 se termină construcția Dispensarului Medical Dragomirești, unul din cele 4 dispensare medicale ,la acea vreme ,din întreg județul Maramureș .

În cadrul Dispensarului Medical Dragomirești a funcționat până în anul 1989 și cabinetul stomatologic (singurul de pe Valea Izei) în care și-au desfășurat activitatea un număr de 3 medici stomatologi și 3 asistente. Totodată în cadrul aceluiași dispensar a funcționat un cabinet de medicină generală deservit de un medic și 3 asistente, precum și un cabinet de pediatrie deservit de un număr de 2 medici și 4 asistente medicale.

În perioada 1960-1997, la Dragomirești a funcționat Spitalul Dragomirești, ca secție exterioară a Spitalului Orășenesc Vișeu de Sus, cu un număr de 28 de paturi, casă

de naștere cu un număr de 5 paturi având o încadrare de 3 medici și 7 cadre medii, instituție care deservea un număr de 7 localități de pe Valea Izei.

În anul 1997 Spitalul Dragomirești este reorganizat fiind transformat în Centru de Sănătate Dragomirești iar din anul 2003 prin reorganizare, acestuia i se conferă o altă denumire și destinație, aceea de Unitate Medico-Socială, aflată în plin proces de modernizare, unitatea urmând a deservi toate localitățile de pe Valea Izei.

În cadrul aceleiași unități medicale funcționează Centrul de Permanență Dragomirești precum și cabinete medicale asociate, deservite de medici specialiști în domeniul gastroenterologie, interne, fiind dotate cu aparatură modernă (ecograf, electrocardiograf, endoscop etc.).

În cadrul Dispensarului Medical Dragomirești funcționează în prezent un număr de 2 cabinete medicale deservite de 2 medici de familie și un cabinet stomatologic. Dispensarul Medical Dragomirești a fost cuprins într-un program de finanțare american urmând ca lucrările de modernizare să demareze în cursul acestui an. Pe lângă lucrările de modernizare care urmează a fi efectuate clădirea va fi etajată iar la etajul acesteia vor fi construite apartamente de serviciu pentru medicii care deservesc această instituție.

Începând cu anul 1932, prin grija medicului Iusco Gavrilă ia ființă la Dragomirești prima farmacie de pe întreaga Vale a Izei, care a funcționat permanent deservind până în anul 1989 localitățile de pe Valea Izei de la Rozavlea până la Săcel. În prezent, în localitatea Dragomirești funcționează un număr de 2 farmacii, care satisfac cerințele populației atât din Dragomirești cât și din localitățile învecinate.

TURISM

Dragomireştiul, ca de altfel întregul ținut al Maramureșului, deține o încărcătură a parte de frumusețe și original, fiind purtătoarea unei străvechi civilizații românești. Ea reprezintă o bogătie de cultură și originalitate remarcabilă.

Biserica de lemn de aici, ridicată în anul 1722, din lemn de stejar, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, se află din anul 1936, la Muzeul Satului din București, actuala biserică de zid fiind ridicată în anul 1909. În anii 1926-1927, preotul Moldovan a ridicat o mănăstire pe Valea Prihodiștii, a cărei biserică a ars în anul 1949.

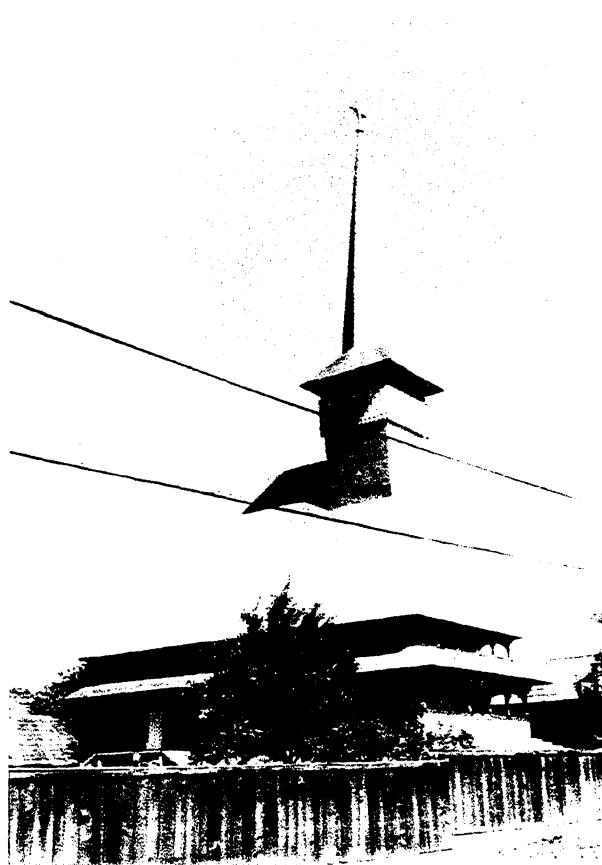
Între anii 1951-1954 s-a construit o altă biserică și chilii în Arinii Runcului, aşezământ monahal desființat în anul 1958, dar reînființat în ianuarie 1991.

Biserica ortodoxă construită în stil gotic, „zidită de țărani” care au știut să o

încadreze armoniei naturii în acord cu modestia lor, cu nobletea și cu eleganța sufletelor lor este cu adevărat „Catedrala Văii Izei”.

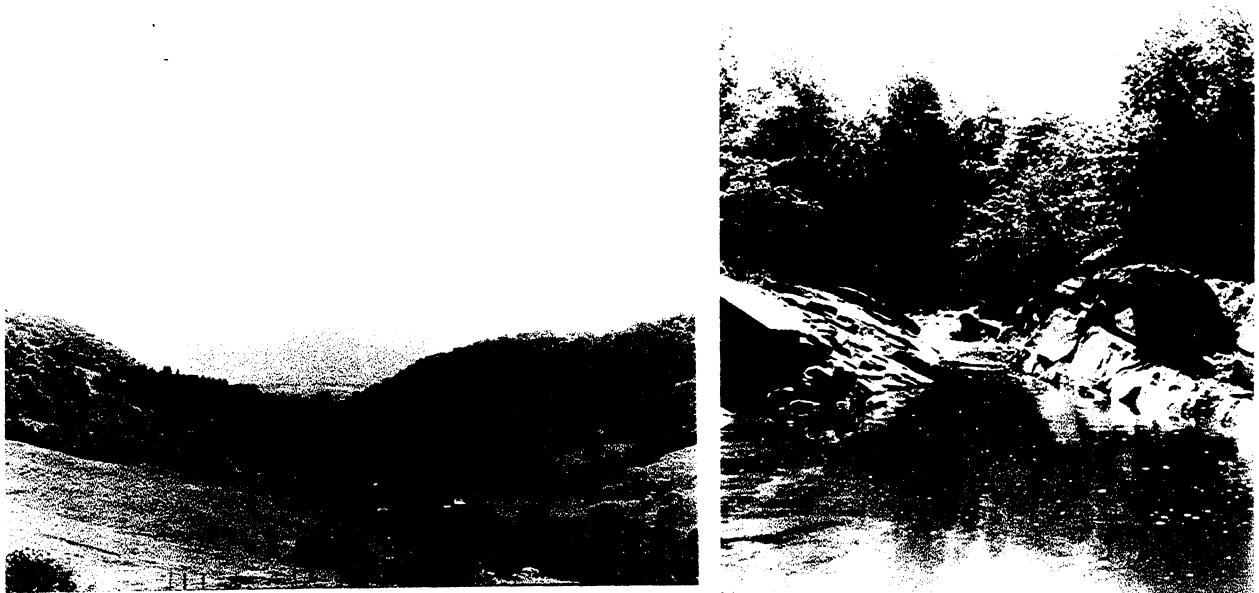
Alături de aceste obiective turistice care încântă ochiul celor care trec prin această localitate mai pot fi vizitate Biserica greco-catolică, construită între anii 1994-

1997, construcție din lemn de stejar realizată de meșteri populari maramureșeni, care „te obligă” să oprești din drum pentru a admira frumusețea și măiestria cioplitorului în lemn,

Muzeul Țărăncii Române din Maramureș, singurul de acest fel din țară, care te atrage prin originalitatea și frumusețea lucrurilor expuse, mașina de dărăcit lână actionată de apă aflată în stare de funcționare (unicat în întreg județul Maramureș) și care are o vechime de peste 150 de ani.

Dragomireștiul ascunde frumuseți ce pot fi apreciate doar străbătând și analizând

fiecare cadru natural. Varietatea formelor de relief, ne dezvăluie o lume mirifică, de basm. Neîntreruptă înfrățire dintre natură și om i-a încrustat acestuia trainice însușiri: dorul de libertate, demnitatea, iubirea de adevăr și dreptate, optimismul nicicând curmat.

Pe acest fond s-a acumulat un bogat tezaur de cultură populară exprimat prin obiecte de artă de o frumusețe fără pereche, producții folclorice autentice și originale, obiceiuri și datini care au răzbătut prin istorie până în zilele noastre ca un mesaj al omului veșnic îndrăgostit de viață și meleaguri.

Din zona centrală spre dreapta se desprinde drumul forestier de pe Valea Baicu (denumire în care recunoaștem ușor antroponimul Balcu-voievod întemeietor al Ieudului, nepotul lui Dragoș de Bedeu) cu acces spre zona centrală a munților Țibleșului.

După circa 8 km. depăşim Valea Ieudișor, ajungând la confluența Văii Baicului cu Valea Căliman. Aici, (în fiecare an) la începutul lunii mai are loc o tradițională manifestare pastorală „Ruptul Sterpelor”, eveniment pastoral de adunare a oilor în turme, pentru plecarea lor în „vacanță” de vară montană, moment de prozaice măsurători ale drepturilor (în brânză) datorate proprietarilor, urmat de o inevitabilă sărbătoare la care proprietarii oilor își cheamă în fiecare an prietenii și cunoșcuții pentru a ridica „zăgazurile” de la lapte, obicei în care pe lângă binecuvântarea acordată de preot recunoaștem și ritualuri ancestrale precreștine.

Afluentul stâng este urmat de un drum forestier de circa 6 km. de unde poteca de pe Picioarul Calului, ne scoate în creasta principală a munților Țibleșului, la vest de Vârful Gropii (1421m.), iar valea principală ne duce de pe la confluența cu Valea lui Pătru, la gura Văii Sfundăului (afluent drept), pe care se poate urca prin Poiana Pleșcuț în Picioarul Mesteacănu, spre Vârful Țibleș (1839 m.) și apoi la mina Tomnatic de unde se poate urca în Vârful Arcer (1828 m.). În lipsa unor ghiduri turistice montane, turiștii ce se încumetă să străbată munții fără marcaje turistice au satisfacția de a deveni din turiști, autentici exploratori.

Având o foarte mare suprafață de pădure, Dragomireștiul este cunoscut în întreaga țară ca având și un însemnat fond de vânătoare. Astfel prin Ocolul Silvic Dragomirești, anual, un însemnat număr de vânători străini veniți din toate țările Europei participă în bazinul Baicu, la vânătoare organizată.

Comuna Dragomirești mai dispune de un mare potențial turistic, care nu a fost valorificat în totalitate până la ora actuală. Există posibilitatea efectuării excursiilor turistice în zona Munților Țibleș, cu acces pe drumul forestier de pe Baicu. Frumusețile locurilor ce pot fi apreciate doar străbătând și analizând fiecare cadru natural, falnicul Țibleș, care te privește de sus, râurile Baicu și Iza, în libertatea naturii, sunt puncte de atracție pentru turiștii din țară și cei din străinătate.

La dispoziția turiștilor care doresc să cunoască Dragomireștiul se află 100 locuri de cazare, unde pot beneficia de condiții de cazare foarte bune, pot gusta mâncarea tradițională maramureșeană și pot să se bucure de ospitalitatea mireștenilor.

Vizat a deveni primul oraș de pe întreaga Vale a Izei, Dragomireștiul a beneficiat de investiții materializate în câteva construcții situate în zona centrală a localității .

RELIGIA

Confesional, majoritatea populației din localitatea Dragomirești este ortodoxă în proporție de 90 % restul de 10 % fiind greco-catolici. Dragomireștiul este poate singura localitate de pe întreaga Vale a Izei, unde credincioșii trăiesc în armonie, atât ortodoxii cât și greco-catolicii având biserici proprii, de o rară frumusețe.

Pe lângă cele două biserici la ieșirea din localitatea Dragomirești spre Săliștea de Sus, în locul denumit „Arinii Runcului” este așezată Mănăstirea Dragomirești, cu hramul „Sfântul Ilie” care deservește populația care locuiește în acea zonă, dar și o parte a populației din Săliștea de Sus din partea de jos a acestei localități.

DEZVOLTAREA ECONOMICO-SOCIALA

Localitatea Dragomirești, datorită așezării sale geografice a fost și rămâne în continuare cea mai importantă localitate de pe Valea Izei, constituind un centru al Văii Izei. În perioada interbelică Dragomireștiul a fost centru administrativ de plasă (Plasa IZA) formată din 13 comune rurale, având secretariat comunal, post de jandarmi, poștă, telegraf, judecătorie, birou notarial etc.

Pe lângă aceste instituții aici au funcționat unități de exploatare și prelucrare a lemnului, a laptelui, unitate de transport în comun precum și Fabrica de Ferăstrău

„Izvorul” sau instituții bancare ca „Românul” și Banca Populară „Creștinul”. Se poate vedea deci că pe lângă preocupările „clasice” privind creșterea animalelor și cultivarea pământului, la Dragomirești existau încă de la începutul sec.XX unități în care o bună parte a populației din acea vreme era ocupată și în activități economice sau bancare, nu numai în agricultură.

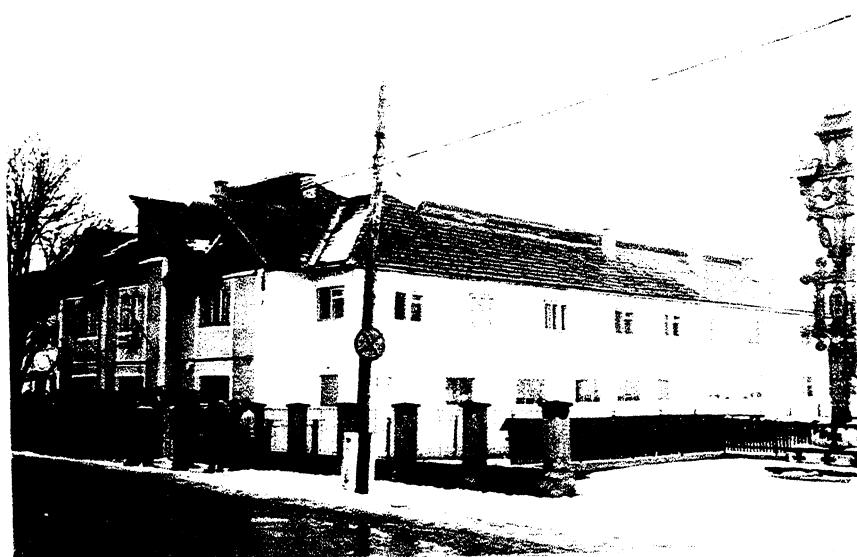
Odată cu instaurarea comunismului în România și la Dragomirești o parte a acestor instituții de stat sau private au fost desființate sau trecute în proprietatea statului. Cu toate acestea și în această perioadă localitatea Dragomirești a rămas un centru la fel de important pentru întreaga Vale a Izei aici funcționând în continuare Ocolul Silvic Dragomirești precum și instituții care au fost desființate sau dizolvate după Revoluția din Decembrie 1989. Peste 800 de locuitori ai comunei erau ocupați în instituții care funcționau în această perioadă la Dragomirești (sectorul de exploatare a lemnului, unitate mecanică de transport forestier, S.M.A.,cooperativă zonală de consum și mică producție, oficiul de gospodărire a apelor,secție de îmbunătățiri funciare, unitate de protecție a plantelor, secție de producție alimentară, brutărie cu o capacitate de 7 to.pâine/24 h., secție de sucuri și patiserie, secție de covoare, secție de fabricare a cărămizilor, carieră de piatră, balastieră etc.).

Pe lângă aceste unități s-au dezvoltat activități de industrie mică și prestări servicii precum cele din domeniul construcțiilor cu dotările corespunzătoare servind la edificarea de noi construcții (blocuri de locuințe,unități de producție etc.)

precum și întreținerea celor existente. S-au mai dezvoltat de asemenea mici ateliere de artizanat exploatându-se în acest fel resursele locale.

După Revoluția din Decembrie 1989, dezvoltarea economico-socială a localității Dragomirești a cunoscut un „recul” în sensul că o bună parte din unitățile care funcționau până atunci au înregistrat o scădere a producției. Treptat însă, aceste activități au fost revigorate. Au fost reînființate instituții care funcționau în perioada interbelică precum Judecătoria Dragomirești,

Parchetul de pe lângă Judecătoria Dragomirești, Birou Notarial (notari publici), Percepția Dragomirești,

Administrația Financiară Dragomirești, Trezoreria Dragomirești,
Biroul de Poliție Dragomirești (în care funcționează Serviciul de Evidență Informatizată
a Persoanei), Centrul zonal de Poliție Dragomirești,

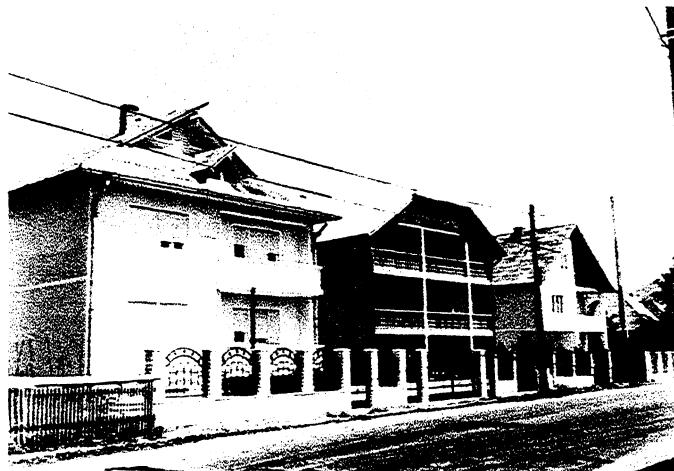
instituții care deservesc un număr de 10 localități de pe Valea Izei, respectiv Strâmtura, Rozavlea, Șieu, Botiza, Poienile Izei, Ieud, Bogdan Vodă, Dragomirești, Săliștea de Sus și Săcel.

S-au dezvoltat o serie de unități de producție cu profil de prelucrare a lemnului și fabricarea mobilei, societăți de transport marfă intern și internațional, agroturism, unități comerciale, fabricarea pâinii și produselor de panificație. În ultimii ani a luat ființă și o unitate bancară, respectiv Cooperativa de Credit „Creditul Românesc” Dragomirești având un număr de peste 100 de acționari.

În acest sens în Dragomirești funcționează un număr de peste 50 societăți comerciale și peste 80 de asociații familiale și persoane fizice autorizate în baza Legii

nr.507 / 2002 având ca principale activități pe lângă cele enumerate mai sus, comerț, construcții etc.

Un număr impresionant de persoane (peste 700) sunt plecați la muncă în străinătate (Spania, Franța, Italia, Anglia, Belgia, Olanda, Irlanda, S.U.A. etc.), contribuind din plin la dezvoltarea economică a localității. Din păcate acest număr mare de persoane nu se regăsește și în populația totală a localității Dragomirești, afectând în mare măsură numărul total al populației care s-ar ridica astfel la peste 4.000 locuitori.

Față de considerentele enumerate mai sus, se poate afirma că localitatea Dragomirești este cea mai importantă localitate de pe întreaga Vale a Izei, fiind cuprinsă încă din anul 1994 (odată cu reînființarea judecătoriei, parchetului de pe lângă judecătorie și biroului notarial) pe lista celor 4 localități din județul Maramureș care urmau să treacă de la rang de comună la rang de oraș.